

bijlage

Toezegging budgetflexibiliteit ontwerpbegroting 2024

Bijlagenummer	1
Datum	04 oktober 2023
Ons kenmerk	2023-0000612977

Deze bijlage gaat in op twee toezeggingen aan Uw Kamer inzake de Ontwerpbegroting 2024, namelijk budgetflexibiliteit en meetbare doelen. Onderstaand betreft een overzicht van de opgenomen budgetflexibiliteit van beleidsartikel 3 Woningmarkt van de Ontwerpbegroting 2024, waar alle uitgaven betreffende de woningbouw op te vinden zijn.¹ Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften is de peildatum van de gepresenteerde budgetflexibiliteit, op basis van juridische verplichtingen, 1 januari 2024.

Tabel 1 geeft de budgetflexibiliteit weer van beleidsartikel 3 Woningmarkt zoals opgenomen in de ontwerpbegroting BZK 2024.

Tabel 1 in de Ontwerpbegroting 2024 opgenomen budgetflexibiliteit artikel 3		(Bedrag x 1000)
2024		
Juridisch verplicht	96,4%	€ 6.551.452
Bestuurlijk gebonden	1,2%	€ 82.991
Beleidsmatig gereserveerd	0,2%	€ 16.523
Nog niet ingevuld / vrij te besteden	2,2%	€ 146.399
Totaal	100%	€ 6.797.365

Toelichting op de budgetflexibiliteit per regeling

De weergegeven budgetflexibiliteit betreft altijd een momentopname en is onderhevig aan besluitvorming. Onderstaand worden de categorieën "nog niet ingevuld / vrij te besteden" in detail uitgewerkt.

Nog niet ingevuld / vrij te besteden

Het overzicht van het vrij besteedbare budget is te vinden in tabel 2. Vrij besteedbaar budget houdt in dat, op het moment dat de Ontwerpbegroting 2024 is verzonden aan de Raad van State, de verwachting was dat er nog geen verplichtingen zijn aangegaan en geen uitgaven zijn gedaan op 1 januari 2024. Inmiddels zijn hierop een aantal ontwikkelingen te melden. Er is nadrukkelijk wél bestemming voor dit budget.

¹ Kamerstuknummer 36410-VII-2

Tabel 2 Vrij besteedbare middelen (2,2%)	
	2024
Bestemming Versnelling huisvesting	€ 132.128
Bevordering eigen woningbezit	€ 10.000
Woningmarkt	€ 3.953
Grootschalige woningbouwgebieden	€ 318
Totaal	€ 146.399

Versnellen huisvesting (circa € 132,1 mln.)

Op 29 september jl. is de nieuwe, meerjarige Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen gepubliceerd via de Staatscourant. Na autorisatie van de Eerste Suppletoire begroting 2023 door de Eerste Kamer wordt het subsidieplafond voor de eerste tranche van de regeling bekendgemaakt en wordt het aanvraagloket opengesteld in de Staatscourant.² Op 1 januari 2024 zal € 55 mln. juridisch zijn verplicht. De kasuitgaven hiervoor volgen in 2024. Het overige deel van het budget is bestuurlijk gebonden om in opvolgende tranches in 2024 opengesteld te worden. In de regeling is opgenomen dat het kabinet 302 mln. heeft vrijgemaakt voor een meerjarige regeling.

Bevordering eigen woningbezit (€ 10 mln.)

Dit betreffen de betalingen van verplichtingen aan de aanvragers van de regeling Bevordering Eigen Woningbezit. Inmiddels een substantieel deel van het totale bedrag juridisch verplicht.

Woningmarkt (€ 3,95 mln.)

Dit betreft een deel van het budget voor diverse subsidies en opdrachten voor onderzoek en kennisoverdracht op het terrein van wonen. Dit budget is nodig voor het ontwikkelen van beleid.

Grootschalige woningbouwgebieden (€ 318.000)

Dit betreft een opdrachtenbudget voor de inzet van brede gebiedsontwikkeling in de 17 grootschalige NOVEX woningbouwlocaties en daarbuiten.

Juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden en beleidsmatig gereserveerd

De overige regelingen vallen in de categorieën "juridisch verplicht" en "bestuurlijk gebonden". Voor deze categorieën volgt hieronder wat de actuele stand van zaken is van de regelingen met een financiële omvang van meer dan € 10 mln. In de Ontwerpbegroting 2024, onder artikel 3 Woningmarkt, onderdeel D. Budgettaire gevolgen van beleid vindt u een beschrijving van alle regelingen.³

Huurtoeslag (circa € 5,65 mld.)

Circa 83% van het totale budget op beleidsartikel 3 bestaat uit de Huurtoeslag. Het huurtoeslagbudget 2024 is voor 100% juridisch verplicht. Jaarlijks wordt een

² Kamerstukken II 2022-2023, 32 847, nr. 1096; Staatscourant 2023, 26863.

³ Kamerstuknummer 36410-VII-2, vanaf p. 60

verplichting aangegaan voor het gehele huurtoeslagbudget voor het begrotingsjaar.

Betaalbare Koopwoningen Starters (€ 40 mln.)

Deze middelen zijn door de Kamer met een amendement toegevoegd aan de begroting 2023. Omdat de juridische vormgeving wat langer duurde dan verwacht zijn de middelen doorgeschoven naar 2024.

Ouderenhuisvesting (circa € 20 mln.)

Betreft de betalingen van verplichtingen aan de aanvragers aangegaan in 2022 en 2023 voor de bouw binnen ouderenhuisvesting.

Wetsvoorstellen Versterking Regie Volkshuisvesting en Betaalbare Huur (€ 132,8 mln.)

Op het moment dat de ontwerpbegroting 2024 naar de Raad van State werd gestuurd, was de verwachting dat de wetsvoorstellen Versterking Regie Volkshuisvesting en Betaalbare huur op 1 januari 2024 zouden zijn aangenomen. Inmiddels is die verwachting bijgesteld en is mijn inzet dat beide wetsvoorstellen begin 2024 worden aangenomen.

Uitvoeringskracht woningbouw (€ 10,5 mln.)

Om de uitvoeringskracht binnen het woningbouw domein te vergroten zijn er middelen beschikbaar gesteld uit de woningbouwimpuls.

Woningbouwimpuls (circa € 273,5 mln.)

De opening van de zesde tranche van de woningbouwimpuls voor 2024 is voorzien in december 2023.⁴

Volkshuisvestingsfonds (circa € 293,3 mln.)

Er is circa € 600 mln. beschikbaar voor het Volkshuisvestingsfonds waar ik Uw kamer in januari over heb geïnformeerd.⁵ Op 27 juni jl. is de meerjarige regeling voor het Volkshuisvestingsfonds gepubliceerd. Naar verwachting wordt de hoogte van het subsidieplafond voor 2024 voor het einde van 2023 vastgesteld en aangekondigd.

Grootschalige woningbouwgebieden (circa € 62,5 mln.)

Van de € 62,5 mln. die voor 2024 op de begroting van BZK staat, is € 50 mln. bestuurlijk toegezegd aan Arnhem-Oost in het kader van de versnellingsafspraken voor grootschalige woningbouwlocaties. De overige € 12,5 mln. betreft de bijdrage aan een pilot (stationsgebied Hoofddorp), waarvan in 2023 al €12,5 mln. wordt gefinancierd.⁶

⁴ Kamerstukken II 2022-2023, 32 847, nr. 1050

⁵ Kamerstukken II 2022-2023, 32 847, nr. 991

⁶ Zie ook Kamerstukken II 2022-2023, 34 682, nr. 173 en bijlage 1098814

Flexpools (circa € 41,8 mln.)

Op 11 juli 2022 is de tweede tranche flexpoolregeling gepubliceerd, waarin tevens wordt gemeld dat in 2024 een vergelijkbare tranche van naar verwachting circa € 40 mln. zal worden geopend.⁷ De regeling zal in 2024 gereed zijn.

Overlooplocaties (€ 39,8 mln.)

Dit betreft de fysieke herplaatsingsgarantie voor flexwoningen, waarmee wordt gezorgd dat al eerder geplaatste flexwoningen indien nodig kunnen worden verplaatst naar klaarstaande kavels elders in het land. Inmiddels zijn er intentieovereenkomsten gesloten met een aantal gemeenten en naar verwachting worden voor het einde van het jaar definitieve samenwerkingsovereenkomsten gesloten. Gesprekken hierover met betreffende gemeenten zijn in een vergevorderd stadium. Voor een andere gemeente is dit in de MIRT afspraken vastgelegd. Een definitieve afspraak gaat gepaard met een rijksbijdrage. Hiervan wordt in 2023 € 48 mln. verstrekt en € 39,8 mln. van de uitgaven volgt in 2024.⁸

Toezeggingen

Met bovenstaand overzicht voldoe ik aan mijn toezegging bij het Wetgevingsoverleg inzake het begrotingsonderdeel Wonen en Ruimte van 22 november 2022 (2022A08749).

Tijdens het Wetgevingsoverleg Wonen en Ruimtelijke Ordening op 7 en 14 november 2022 en tijdens het Wetgevingsoverleg jaarverslag BZK 2022 op 12 juni 2023 heb ik toezeggingen gedaan om meetbare doelstellingen binnen het woondomein in de ontwerpbegroting op te nemen. Tijdens het Wetgevingsoverleg Wonen en Ruimtelijke Ordening in november 2022 heb ik aangegeven dat ik richting de ontwerpbegroting van 2024 ga kijken of ik meer samenhang kan aanbrenge in het abstractieniveau van de verschillende programma's en de teksten bij de begroting, zodat de begrotingsindicatoren die in de verschillende programma's binnen het woondomein naar voren komen, herkenbaarder zichtbaar zijn in de begroting. In het verlengde daarvan heb ik tijdens het Wetgevingsoverleg jaarverslag BZK 2022 in juni 2023 u toegezegd om in de ontwerpbegroting van 2024 meetbare doelen uit de zes beleidsprogramma's op het woondomein op te nemen.

Ik kom aan deze toezeggingen tegemoet door in de beleidsagenda van de ontwerpbegroting van 2024 (Kamerstuk 36410-VII-2) de paragraaf "Toezegging WGO 12 juni 2023" (onder 2.1.3. "Meer regie op betaalbare en duurzame woningen voor iedereen") toe te voegen. Daarin heb ik meetbare doelen met kernindicatoren voor ieder programma in samenhang opgenomen. Deze indicatoren zijn afkomstig uit de Staat van de Volkshuisvesting (Kamerstuk 32847-986).

⁷ Staatscourant 2022, 18893

⁸ Kamerstukken II 2022-2023, 32 847, nr. 1096; Kamerstukken II 2022-2023, 36 410 VII, nr. 2